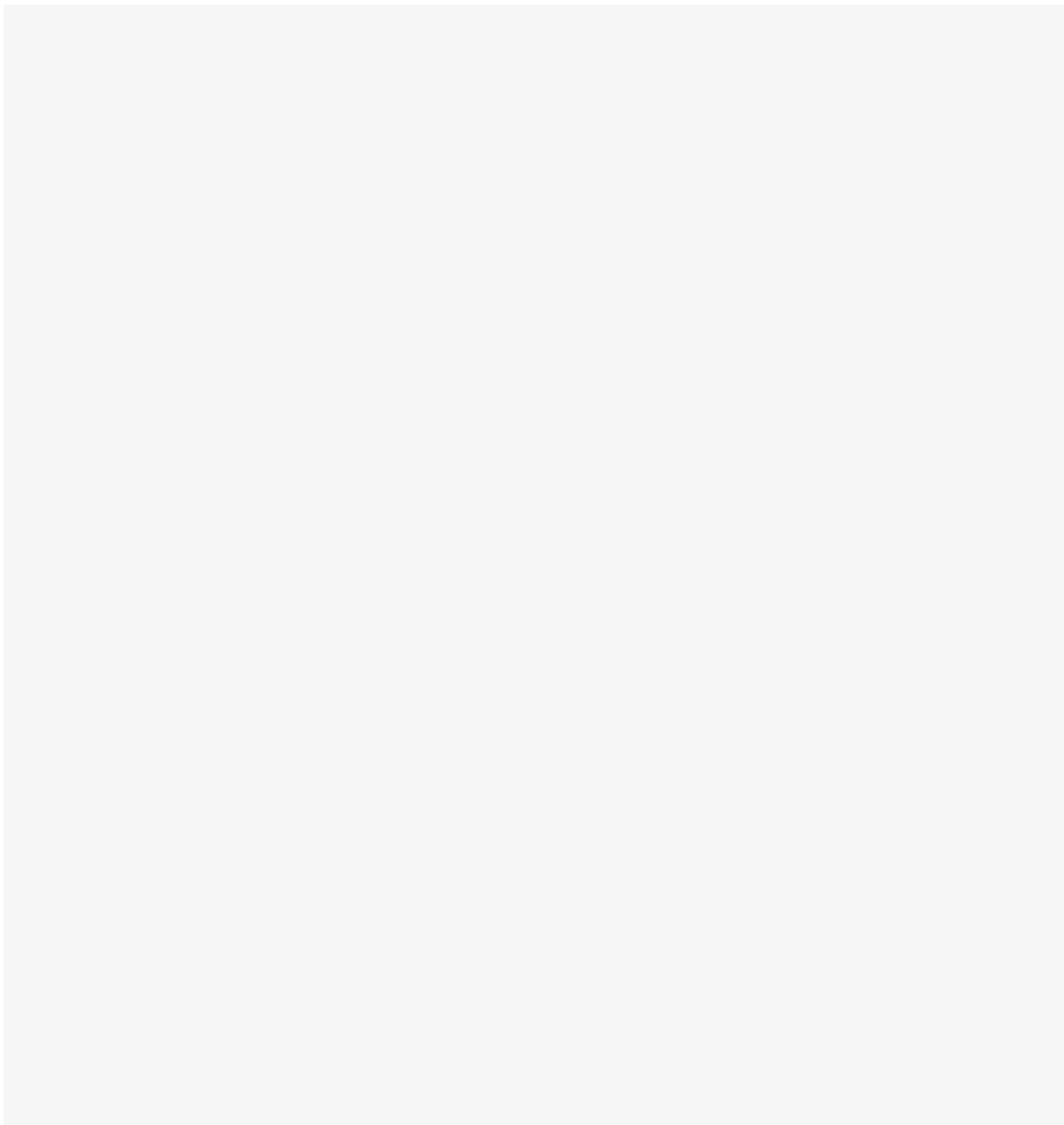

Deusa campesiña:

Deitada sobre a neve a nena son eu. Rompendo o xeo da laga para lavar a roupa esa muller son eu. A do trigo negro. A da ledicia, a que fai novelos de la e amor tras da mesma silveira. A que toca un xunco coma unha frauta doce. A que se concentra nos brotes de pereira e pasa pola vida coma un suspiro anónimo. Son eu.

NACER DE NOVO

Estraña son
sen dúbida.

Pero enténdeseme moito mellor
cando deixo falar a planta alucinóxena
cando cos teus dedos podes aínda tocar
o cobre almacenado no meu fígado
cando volvo nacer
e sobre todo
cando quedo calada
e me poño a ler catro peras
ó bordo dun camino.

Deusa campesiña:

Importa a intelixencia fértil. Importa a delicadeza doce. Importa a liberdade radical. O soño e a súa realidade. Importa a feliz idade.

LOBO

De nena
cando me preguntaban a que lle tiña medo
eu sempre respondía:
a parir e ó lobo.

O lobo vino unha vez
á noite
volviamos prá casa atravesando o monte
e meu pai sinalouno co dedo ía só como perdido
olvidado o instinto nalgures
retrocedida a fame a outra época

nin sequera nos mirou
absorto no seu sangue na súa cavilación
quizais
a noite evidenciáballe no pinar
a gangrena da súa especie.

Lembro ben as súas patas tronzando a xeada
o silencio tenso co que a evolución asistiu a tal escena
a tosca indiferenza da curuxa do granito ou da masa de pan
que seguiu levedando as súas moléculas de fariña
afeita ata tal punto á extinción que non repararon un intre...

Desde aquela o meu medo é un gurú que ouvea na noite
a ti e a ti e a ti
anque me oídes agora anque me vedes falar
poñendo a lingua no punto exacto que manda a madre fonética
non son eu
esta voz
que groñe
aseguro que non son
eu
este ruído cóncavo que fan as vogais co sangue
esta trementina negra en que se me tornou o cuspe ó tragar
maldita sexa eu mesma
e a raza que me ensinou a noite coma se fora unha abreviatura de deus.

Agora xa sei
seguro
que as tripas do último lobo me rondan a linguaxe
e se un día o monte me atravesa para volver á súa casa
indicarei co dedo aquí dentro
onde a voz se me toma coma un reo

¿Que direi agora
se me preguntan
a que lle teño medo?

PADRE

Maos

O frío traballou nas túas maos coma un obreiro inverno tras inverno. Carretou toneladas de graos baixo cero á túa sombra. Labrou a artrose dos teus dedos coma un artesán maldito. Metéuseche tan dentro que apenas distinguimos a xeadada de ti. Bufa entre as rosas que plantaron os teus dedos no subsolo do mundo. As túas maos de estopa que arrancan malas herbas as túas maos potentes que acariñan minerais antigos coma se fosen o can da casa, que extraen seixos de debaixo do sono, as túas maos que tronzan castiñeiros á alba e traen ó mundo becerros desde o ano mil. Non se sabe se foron antes as túas maos ou as cicatrices. Non se sabe se empezaches a medrar polas maos e logo continuaron os órganos a completarche a vida. O teu corazón sacha coas maos agarradas á terra. O teu cerebro ama os cereais coas túas maos de neno pobre. As túas maos cheas de callos enxertan mazairas coa miña pel papá. Bríllanme na noite coma o cobre. Saben ir ó monte conducindo o día cunha aguillada. As túas maos infantís que case choraban ó tocar un narabando de touciño rancio. Aquelas maos que descoñecen a ortografía pasan humildes pola la dunha ovella sen rabuñar o día. Os meus ollos analfabetos observan atónitos as liñas das túas maos coma carreiros sagrados. As túas maos afumadas son de madeira e papas. Pónseme o espírito coma un bulló pequeno cando estendes as túas maos coma un mapa antiquísimo que desordena a xeografía humana. As túas maos que existen coma o logaritmo descifrado polo teu fillo. As túas mans que non figuran na Historia de Herodoto. As túas mans instrumentais coma un angazo de vento. As túas maos bárbaras coma un pobo limítrofe. As túas maos que non rezan pero cren nas estrelas e no poder dunha nube cargada de auga. Estanme florecendo as túas maos. Están nos meus estames. O sol é un heliotropo que obedece felizmente as túas mans. A terra sabe metérseche entre as uñas para pasar a noite ao quente. Está a miña mente en pleno desxeo. A terra das túas uñas é a única herdanza que desexo. As túas maos papá as túas maos anciás de ouro e de fariña. As túas maos nas miñas.

Segredo

Son difícil e pódese me ferir con facilidade. Este é o meu segredo peor gardado.

Corvo a terra

Cando non te teño ó lado tremo coma unha espiga. Pero fágome forte e a miña fertilidade cántalle ós teus tubérculos. Na noite troncal faste de noite, pai. Estás cada vez máis preto de ti: a gravidade pousase coma un paxaro no teu lombo. Descendo da túa xenética que ordena: Corvo a terra.

Barro

Manteño os pés nun barro arcaico. Eu mesma sígome o rastro... O volcán vulnerable o Fragmento lítico Estoume concatenando cunha flor Estou entrando no pensamento máxico Estou índome de min. Cantan os meus osos a canción do antiedipo Está o barro minándome Estou chorando plutonio Pídollle ó demonio que me leve á feliz idade. Padre. Durmo no meu cuarto Crecente Atraveso entre troncos este tranco No quietismo total sóbranse os ollos para verte Está o canto do colesterol tupíndome as arterias Estou lavando soa os meus glóbulos brancos aí E aquel teu pobo sen terra é agora a miña terra sen pobo pai.

O AÑIÑO MORTO

Aprendín
desde pequena
a despegar o cariño da la
chegado o momento
aprendín
que podía xogar e velo saltar e pacicar
e darlle mesmo un biberón feito
cunha vella botella de cervexa

pero chegado o momento
sabía
que debía
non saber
non preguntar por que non arraía xa
aquele círculo no prado
e soamente había alí a sombra do aire na herba...

Mamei a lección
da lei depredadora.

agora o teu sangue canta nos meus ósos.

Aprendín
a non esperar nin pedir máis
có día que se daba
e aceptar despois
un sentimento carnívoro

aprendín a comerte

e agora o teu sangue canta nos meus osos.

Aprendín a non chorar sequera
a desaparecer discretamente entre as bonecas
no intre en que sabía
que tiña que facelo.

Aprendín a ver o sangue no delantal da nai
a ver lavar o coitelo na billa da cociña
o olor da morte nas mans
do meu proxenitor
aprendín a deixar que esas mans me acariñasen

a saber que tamén tremen cando te enganan
e te chaman con voz doce
cara o patio

onde aínda romba

o tractor da nada.
Aprendín a saber que tamén aprenderon
a non preguntar
a non oír os esberrecos da ovella soa coma unha mater triste
no fondo do cortello.

a comprender que o can lambese
o pouco que quedaba de ti no chan
as vísceras
que aínda conservan a memoria das cóxegas
que che facían os meus dedos no teu pequeno ventre añiño.

Pero agora o teu sangue canta nos meus osos
a noite espúrgame
óvidos que nunca vin
parécense ós meus glóbulos
vermellos
do teu sangue

Pois a min
aprendéronme a ser
aprendendo a comerte.

Deusa campesina:

*Dádeme nada. Herdanza de Ceres e Deméter, corna da Abondancia.
Porque eu quero todo: dádeme nada.*

ANTONIO DE CHIQUÉ

Porque viñeches á vida a vida foi mellor
e o caldo de verzas foi un sutil alimento só apto para arcanxos.

Porque sementaches millo naceron astros baixo terra
e o pan soubo a luz

e despois xa ningún de nós pasou fame son atea pero espérame
aló
onde te vaias espérame

agora o corzo que atravesaba o agro patinando sobre xeadas
cruza polo teu corazón sen enfriar a alma
corre lixeiro nisto que non entendo e nego.

debería deixarte ir pero non quero e fío palabra por palabra
o abrazo cereixal que ate á conciencia de florecer
e non permito que a túa respiración non siga insuflando
anhídrido de carbono ás bolboretas
e non vexas
como toco cada vez mellor o violino
como un día os meus nenos correrán polas túas terras
ben aradas
sen unha silva xiquera
os teu campazos cheos de estrelas e palitroques

debería deixarte ir pero faslle falta ao meu futuro
e ó papasol que se pousa na rama das patacas faslle falta
e son o xabaril que lambe o fío eléctrico do pastor e se decata
que a súa lingua é un ser sensible
tú chorabas abrazándome cada vez que me ía ou que volvía
as túas mans sobre o ul da cociña aínda trazan mapas
por iso non me perdo e medro por dentro
todo o que xa non podo medrar por fóra

vou arrancar abono ó medio deste poema cun picaño celeste
vou ó intestino acariñar as ameixas que me deches
que apañaches con tal delicadeza
que lles deu tempo a maduraren nas túas mans
antes de vir o día.

Ía contigo o páxaro da precisión a elegancia eterna
de quen está tan preto da terra que case pode tocar o ceo
removes o humus do Hortal e sobes a existencia nun burriño
precioso
e véxote neno mamando da mai Aurora

agora sei que a vida foi mellor porque estiveches nela.
Vou ao carrelo do ar montada nunha montaña
acariño as túas maos mortas
como o último esplendor da beleza
e vou contigo se queres pechar as porteleiras do sangue
bater o corazón coma o leite nunha ola ata que coalle
e converta a brancura nun alimento sólido
antonio
de Chiqué
quererte foi máis fácil
que aprender a sumar con palotes sagrados

estamos amarrados á harmonía
pero non comprendemos
que desaparecer soamente é unha forma entre tantas
de inxectarse no tecido celular daqueles que queremos

e volver brillar en clave de sol sobre o parral
e por fin ter a memoria toda enteira
coma unha leira sen principio nin fin.

Si
quererte foi moi fácil
véxote subir o camiño de entreasairas áxil coma a avea
que se comba por instinto ante a brisa
a túa camisa está a clareo no tendal das miñas costelas
o teu pantalenciño curto de neno pobre
déixame os xeonllos ó ar e a bondade déixala no Teso
na Cortiña na Cha déixala xa
toda
e voa
coa catilaxe sublime das ás da pomba.

Quererte é tan fácil que case asombra
estás sentado no corredor da casa coma a brasa
ardendo onde lle corresponde o seu acto de lume

faste fume e non me dis adeus
antonio de Chiqué
pecho estes ollos con chave e meto os meus dedos no tórax
ata que me digas se obrigas á miña man a escribir
que fuches feliz
e non choras.

Deusa campesiña:

Pasar desapercibida entre o pasto. Ollar de preto a mecánica da lingua dunha avella cando pace. Empurrar unha semente no senso da floración. escoitar a música sinfónica do pole cando viaxa. Dormir no final da fariña. Dicirvos que podedes ser libres.

MONOCROMO VERDE

En ausencia de respiración absorbíamos aire con fariña
neve pura
as papas dos pobres de nós
(cando había azucre non había café):
restos das cartillas de racionamento metidos entre as moas
do xuízo
final

o liño da fame
tan branco
rodeaba coma un anel de Saturno as paredes do estómago
a cinta dos sombreiros de palla

e afeitos a morrer día tras día
contemplabamos barro tirabeques estrondos demoledores
dentro
ollos coma maletas nas que o mundo se daba por vencido

unha intuición de bágoas escondidas nas enrugas bimilenarias
das anciás
aturdidas e negras
coma os seus vestidos de loito da idade do ferro.

En ausencia de amor
un refaixo comido da polilla e do sol posto a secar na lareira
contiña os últimos escritos de Simone de Beauvoir
e o aborto que matou no profundo da palleira
á Benigna de Remigio.

Os seus beizos amoratados que nunca vin
flótanme no pensamento
afúngaseme o corazón
querida toda
nunca correspondida
pasto da eternidade que non hai
en ausencia de amor.

En ausencia de Historia
escribíamos en cadernos de pizarra que se borraban con
cuspe
e voan formando círculos no observatorio de Greenwich
pois en ningún mapa aparece este nome velenoso
Vilarmao Vilarmao arrentes de ningún santo patrón
na puta diócese da nada
solo hai un patio redondo
a eclipse espiritual por onde saen os porcos do cortello
e un tractor
Lu-Ve 34576 para delimitar o espazo.

En ausencia de Saber
a casa da mestra xace coma un cadáver exposto á chuvia
coas vigas tentando aínda soste a táboa do tres
un problema de aritmética que nunca resolvemos
pero hai días en que unha liña recta trazada nun encerado
antigo
resplandece na súa estrutura ósea
e todo o noso pequeno mundo groñe pobriño il
coma se rezara un rosario digno da existencia de Deus.

En ausencia de palabra
abondounos o berro denunciador que é a noite do moucho
en ausencia de pan
en ausencia de leite
en ausencia de trigo
contra o día cabrón que se erguía máis cedo ca ninguén.

En ausencia de futuro
rechinaron as rodas dos carros ou serían acaso metáforas
deterioradas
aves de mal agoiro que ostentan o poder.
O resto dos animais
golsan sobor dos prados
os cañotos de millo cos que se criaron
en sinal de dó
si porque en ausencia de futuro
só hai ausencia
e tal vez isto que digo:

en ausencia de ti
de tanto morder as herbas para conter o espasmo
digo o teu nome ata que a lingua se me seque
e fico toda igual a ti antes e despois do tempo
facendo a fotosíntese do amor
na vangarda da nada

onde só se pode vivir pintada coma un monocromo verde.

Deusa campesiña:

Amástevos na fonte e no souto. Tras do portelo e na cortiña. Sobre as ruínas da casa do pai. Na adega. Ocultos na raposeira. Á luz do día baixo o parral. Nos cuartos do fondo. Ó fondo do corredor. No cortello. Tralo palleiro. No alprende. Contra a parede. Fronte a fronte. Deitados na herba. Ti por riba ela por baixo. Ti por baixo ela por riba. Amástevos para celebrar a vida.

PIS

Mexábame na cama cada noite.

Espertaba xa
cando os ouriños penetraran naquel colchón de la
de ovellas centenarias.

E unha vergonza muda
acababa converténdome
nun pexego negro
tremendo en medio da noite escura.

Mexábame na cama cada noite.

á contra das leis da física
á falta de luz
abríaseme coma unha flor o esfínter.

E aquela braga branca humilde
pegábaseme á pel como unha sombra.

Facíame clandestina a min mesma
corría a esconderme á burata da leña
a boca do forno ó fondo do pozo
con tal
de non verme.

Aínda tiritan ó amencer
aquelas sabas de círculos marelos
onde medraban as rosas do zurcido.

Aínda me poden ulir
bendita
por aquel pis inocente
o precioso insecto da humillación
durmido na miña mente.

Mexábame na cama cada noite
subíame o pis ó corazón
marcando coma un can o territorio
aínda non sabía como ía saber
que en realidade a vexiga
era un órgano do soño.

Medrei sen que o meu cerebro
aprendera nunca a mandar
ordes de contención
ás miñas terminacións nerviosas.
E fágome pis ante a paixón
ante a beleza
ante a dozura
fágome pis
agora que son xa

unha muller madura.

Deusa campesiña:

Sobre as ruínas da casa do pai. Da mai do teu pai. Da mai da mai do teu pai. Amarás con obstinación sobre as ruínas as ruínas.